

NATUURONDERZOEK AMBACHTSMARK ALMERE

Broedvogels, marters en vleermuizen

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Veluwezoom Verkerk
Contactpersoon: ██████████
Adres: Edisonstraat 88
6902 PK Zevenaar
Tel: +31 316221845
E-mail: ██████████@volkerwessels.com

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ██████████
Auteur: ██████████
Kwaliteitscontrole: ██████████
Projectcode: VVVW2202
Status: Concept
Datum: 7-11-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten bij
brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O.
Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale
Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest
volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek.....	6
2.1	Broedvogels.....	6
2.2	Bunzing & steenmarter	6
2.3	Vleermuizen.....	6
2.3.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen.....	6
2.3.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen.....	7
2.3.3	Winterverblijfplaatsen	7
2.3.4	Vliegroutes en foerageergebieden	7
2.4	Overzicht inventarisaties.....	7
3	Resultaten.....	8
3.1	Broedvogels.....	8
3.2	Bunzing en steenmarter.....	8
3.3	Vleermuizen.....	8
3.3.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen.....	8
3.3.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen.....	8
3.3.3	Winterverblijfplaatsen	8
3.3.4	Vliegroutes en foerageergebieden	9
3.4	Beschermde functies projectgebied	9
4	Conclusie en aanbevelingen	10
4.1	Conclusie.....	10
4.2	Aanbevelingen t.a.v. de Wet natuurbescherming	10
	Bijlage 1: Kaart locaties potentieel jaarrond beschermde nesten.....	11
	Bijlage 2: Kaart locaties cameravallen.....	12
	Bijlage 3: Kaart resultaten vleermuizen	13
	Bijlage 4: Foto's cameraonderzoek	14
	Bijlage 5: Foto's verblijfplaatsen vleermuizen	15

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens de huidige bebouwing te amoveren en nieuwbouw te realiseren. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In 2022 is door Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan Wet natuurbescherming¹. Uit de quickscan is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten, bunzing, steenmarter en vleermuizen. In opdracht van Veluwezoom Verkerk is derhalve een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door broedvogels met jaarrond beschermde nesten, bunzing, steenmarter en vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Er wordt onderscheid gemaakt in soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Er kan mogelijk zonder een ontheffing middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten en aan de voorwaarden in de gedragscode wordt voldaan.

Alle vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De nestlocaties van broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn jaarrond beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.1 (Vogelrichtlijn) en artikel 3.5 (Habitatrichtlijn) van de Wet natuurbescherming. De bunzing en de steenmarter zijn op nationaal niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

¹ Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. (2021). *Quickscan Ambachtspark te Almere* (Projectcode: BHNA2022). 29 april 2021.

Europees beschermde soorten – Vogelrichtlijn (Artikel 3.1 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten – Habitatrichtlijn (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten (Artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 BROEDVOGELS

Het onderzoek naar broedvogels bestaat uit een inventarisatie van nesten en territoria binnen de invloedssfeer van het projectgebied. Hierbij is gekeken naar de broedvogels met categorie 1-4 uit de herziene vogellijst van het Ministerie van E, L & I welke 26 augustus 2009 is gepubliceerd. De methode voor het inventariseren van broedvogels is gebaseerd op de BMP-methode van SOVON². Om de aanwezigheid van broedgevallen en territoria vast te stellen zijn vijf bezoeken aan het projectgebied gebracht, vanaf één uur voor zonsopkomst tot circa één uur na zonsopkomst. Door één uur voor zonsopkomst in het onderzoeksgebied te zijn, kan tevens de activiteit van nachttactieve soorten worden onderzocht.

Het inventariseren van broedvogels heeft plaatsgevonden in de periode maart – augustus. De inventarisaties zijn verspreid over de aangegeven onderzoeksperiode uitgevoerd met een minimale tussenpose van 10 dagen, teneinde de trefkans op zowel vroeg als later in het seizoen aanwezige soorten te vergroten.

In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden.

2.2 BUNZING & STEENMARTER

Het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van de bunzing en de steenmarter zijn uitgevoerd met behulp van cameravallen met infraroodflits. Deze zijn opgesteld op locaties waar sporen van de bunzing en de steenmarter zijn aangetroffen of waar deze verwacht worden langs te komen. De camerabeelden zijn periodiek tijdens overige inventarisaties gecontroleerd op waarnemingen van de bunzing en de steenmarter. Deze cameravallen zijn minstens zes weken actief geweest in de periode maart t/m september 2022, waarvan minstens vier weken in de periode mei t/m september. Hierbij zijn de cameravallen periodiek uitgelezen en zijn de batterijen ververs. Tijdens de plaatsing en bij de controles is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van sporen, prooiresten en individuen van prooidiersoorten voor de bunzing en de steenmarter. Tijdens overige inventarisaties is eveneens aandacht besteed aan het voorkomen van de bunzing en de steenmarter.

In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden.

2.3 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, migratieroutes, vliegroutes en foerageergebied. Per onderzochte functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021³. In verband met de omvang en het overzicht van het projectgebied, zijn deze rondes in een team van vier deskundigen op het gebied van vleermuizen uitgevoerd.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt standaard met de Pettersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.3.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 15 mei – 15 juli 2022 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige ronde is 's avonds vanaf zonsondergang uitgevoerd.

² [REDACTED] 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel monitoring Project en Kolonievogels, Sovon Vogelonderzoek Nederland, Njmegen

³ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2020). *Vleermuisprotocol 2021*. Oktober 2020.

2.3.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In de periode 15 augustus – 1 oktober 2022 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes, waarvan er één vanaf middernacht is uitgevoerd. De overige ronde is vanaf zonsopgang uitgevoerd. De ronde vanaf middernacht is gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar de aanwezigheid van zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

2.3.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 1 augustus – 10 september 2022 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes van twee uur, die vanaf middernacht zijn uitgevoerd. Eén ronde is gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen van vleermuizen.

2.3.4 VliegrouTEn en foerageergebieden

Het onderzoek naar vliegrouTEn en foerageergebieden van vleermuizen is simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd en bestaat uit twee rondes. Eén ronde is in de kraamperiode van vleermuizen uitgevoerd. De overige ronde is in de paarperiode van vleermuizen uitgevoerd.

2.4 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het onderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door [REDACTED]

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
17-05-2022	04:45 – 06:45	Vogels	Nesten en territoria	Geheel bewo kt, 2 Bft, 17 °C
01-06-2022	04:27 – 06:27	Vogels	Nesten en territoria	Half bewolkt, 3 Bft, 10 °C
01-06-2022	21:50 – 23:50	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Half bewolkt, 3 Bft, 13 °C
16-06-2022	04:20 – 06:20	Vogels	Nesten en territoria	Half bewolkt, 2 Bft, 18 °C
29-06-2022	04:24 – 06:24	Vogels	Nesten en territoria	Half bewolkt, 2 Bft, 15 °C
29-06-2022	03:20 – 05:20	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Half bewolkt, 2 Bft, 15 °C
29-06-2022	06:30 – 08:30	Marterachtigen	Sporenonderzoek Camera's plaatsen	Half bewolkt, 2 Bft, 17 °C
18-07-2022	04:42 – 06:42	Vogels	Nesten en territoria	Half bewolkt, 2 Bft, 19 °C
18-07-2022	09:00 – 11:00	Marterachtigen	Sporenonderzoek Controle camera's	Half bewolkt, 2 Bft, 19 °C
10-08-2022	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Massawinterverblijfplaatsen	Vrijwel onbewolkt, 3 Bft, 14 °C
10-08-2022	02:00 – 04:00	Marterachtigen	Sporenonderzoek Controle camera's	Vrijwel onbewolkt, 3 Bft, 14 °C
25-08-2022	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen Massawinterverblijfplaatsen	Half bewolkt, 2 Bft, 18 °C
14-09-2022	19:57 – 22:57	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	Geheel bewo kt, 1 Bft, 14 °C

3 RESULTATEN

3.1 BROEDVOGELS

In het projectgebied zijn drie potentieel jaarrond beschermde nesten vastgesteld. Er is geen gebruik door broedvogels met jaarrond beschermde nesten vastgesteld. Het nest ten westen van het projectgebied is eenmalig bezet geweest door een houtduif. Tijdens de inventarisaties naar broedvogels zijn enkele individuen van de ekster en de zwarte kraai waargenomen. Er zijn geen broedgevallen van de ekster en de zwarte kraai vastgesteld.

In bijlage 1 zijn de locaties van de potentiële jaarrond beschermde nesten op kaart weergegeven.

3.2 BUNZING EN STEENMARTER

Op de cameravallen zijn geen individuen van de bunzing en de steenmarter waargenomen. Op de camera's zijn verschillende andere soorten waargenomen zoals de egel, huismuis, vos, winterkoning en de zanglijster. Tevens zijn er tijdens het sporenonderzoek geen sporen of individuen van de bunzing en de steenmarter waargenomen.

In bijlage 2 zijn de locaties van de cameravallen op kaart weergegeven.

In bijlage 4 zijn foto's van het cameraonderzoek weergegeven.

3.3 VLEERMUIZEN

In het projectgebied en in de directe omgeving zijn gedurende het onderzoek de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht.

In bijlage 3 zijn de resultaten van het onderzoek naar vleermuizen op kaart weergegeven.

3.3.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

Er zijn één kraamverblijfplaats en twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het projectgebied vastgesteld. De kraamverblijfplaats bestaande uit 21 individuen van de gewone dwergvleermuis is aanwezig in de bebouwing in het zuiden van het projectgebied, onder de dakrand op de hoek van de oostgevel.

Er zijn twee zomerverblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied vastgesteld. Er is een zomerverblijfplaats van één individu van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in de oostgevel in het noorden van het projectgebied, achter de regenpijp bij de dakrand. De overige zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is aanwezig in de oostgevel in het noorden van het projectgebied. Deze zomerverblijfplaats is aanwezig ten zuiden van de eerder vastgestelde zomerverblijfplaats onder de lager gelegen betonnen rand van de bebouwing. De foto's van de vastgestelde verblijfplaatsen zijn weergegeven in bijlage 5.

Tijdens het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn individuen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis foeragerend en passerend waargenomen.

3.3.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

Er zijn geen paarverblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied vastgesteld.

Er zijn drie baltsterritoria van vleermuizen in het projectgebied vastgesteld waarvan de bijbehorende paarverblijfplaats in het projectgebied verwacht kan worden. Er is een baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld ter hoogte van de hoofdingang van de bebouwing in het projectgebied. Er is een baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld ter hoogte van de westzijde van de bebouwing. Er is een baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld ter hoogte van de zuidzijde van de bebouwing.

Tijdens het onderzoek naar paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen zijn individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de rosse vleermuis foeragerend en passerend waargenomen.

3.3.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de inventarisaties is er zwermgedrag van tenminste zes individuen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Dit indiceert de aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het projectgebied. De massawinterverblijfplaats bevindt zich in de zuidgevel ten zuiden van het projectgebied. De

invliegopening van deze verblijfplaats bevindt zich in de rechterbovenhoek van het raam op de zuidgevel. De foto's van de vastgestelde verblijfplaats is weergegeven in bijlage 5.

3.3.4 Vliegroutes en foerageergebieden

In het projectgebied is een vaste vliegroute van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De vliegroute is aanwezig aan de westkant van de bebouwing. De vleermuizen komen vanaf de kraamverblijfplaats uit het zuiden en vliegen ten westen van de bebouwing naar het noorden. Van uit daar is het niet bekend waar de individuen van vleermuizen naar toe vliegen. Het is mogelijk dat de vleermuizen naar het sportpark vliegen wat mogelijk gebruikt wordt als foerageergebied. Tijdens het onderzoek zijn passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen.

Het projectgebied wordt in beperkte mate door de gewone dwergvleermuis gebruikt als foerageergebied. In de directe omgeving zijn soortgelijke of geschiktere foerageergelegenheden aanwezig. Door het beperkte gebruik en de aanwezigheid van voldoende alternatieven is het foerageergebied in het projectgebied niet van essentieel belang voor de staat van instandhouding van de lokale populaties vleermuizen.

In bijlage 5 is de vliegroute van vleermuizen op kaart weergegeven.

3.4 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.5	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Paarverblijfplaats (3) Kraamverblijfplaats Massawinterverblijfplaats Zomerverblijfplaats (2) Essentiele vliegroute

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Binnen het projectgebied zijn drie paarverblijfplaatsen, één kraamverblijfplaats, één massawinterverblijfplaats, twee zomerverblijfplaatsen en een essentiële vliegroute van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Binnen het projectgebied is vastgesteld dat de potentiële jaarrond beschermde nesten niet in gebruik zijn door broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Binnen het projectgebied zijn op de cameravallen geen individuen van de bunzing en de steenmarter waargenomen. Tijdens het sporenonderzoek naar de bunzing en de steenmarter zijn geen individuen of sporen van de bunzing en de steenmarter waargenomen.

4.2 AANBEVELINGEN T.A.V. DE WET NATUURBESCHERMING

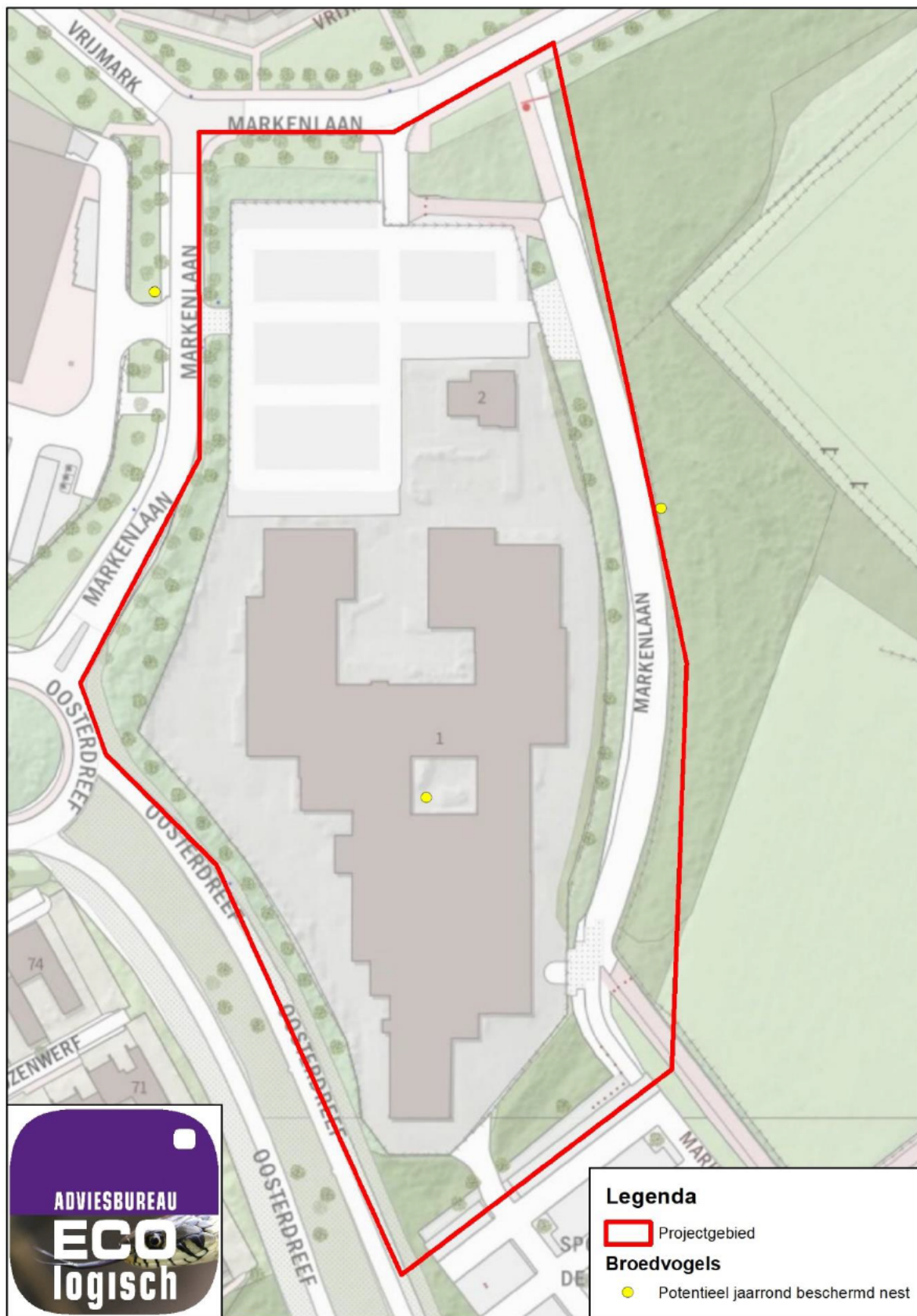
De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis kunnen tijdens de werkzaamheden worden aangetast en vernield. Daarnaast kunnen individuen van de gewone dwergvleermuis worden verstoord en gedood gedurende de geplande ontwikkeling. Hiermee worden de verbodsbepalingen uit artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden. Het is noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor de verbodsbepalingen uit artikel 3.5. Aan een ontheffing kunnen bepaalde voorwaarden verbonden zijn, zoals het treffen van mitigerende maatregelen en compenserende maatregelen.

In het algemeen is het aan te bevelen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal maart – augustus), om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Deze periode is niet leidend. Mochten broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn in het projectgebied, dan mogen deze niet worden verstoord of vernietigd. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen moeten plaatsvinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

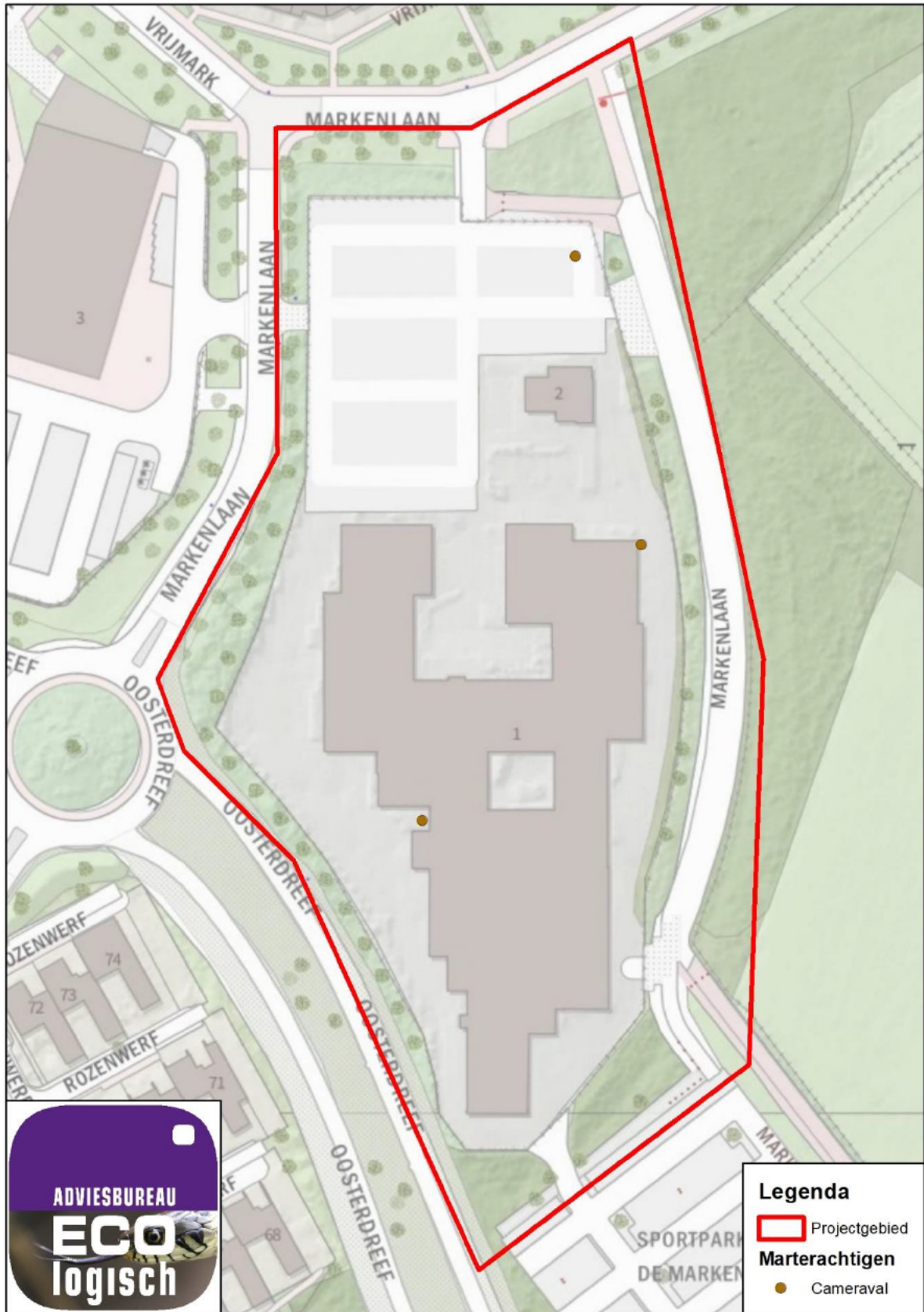
In het algemeen is het aan te bevelen geen gebruik te maken van aanvullende nachtelijke verlichting. Vleermuizen kunnen door aanvullende nachtelijke verlichting worden verstoord tijdens het foerageren en passeren. Indien toch gebruik gemaakt wordt van aanvullende nachtelijke verlichting, dient vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast met amberkleurig licht en richtarmaturen.

Indien grondverzet plaatsvindt wordt er aanbevolen maatregelen te treffen om het doden van (algemene) amfibieën en zoogdieren te voorkomen. Hierbij dient men in één richting te werken om de aanwezige fauna de gelegenheid te geven voor de werkzaamheden uit te vluchten.

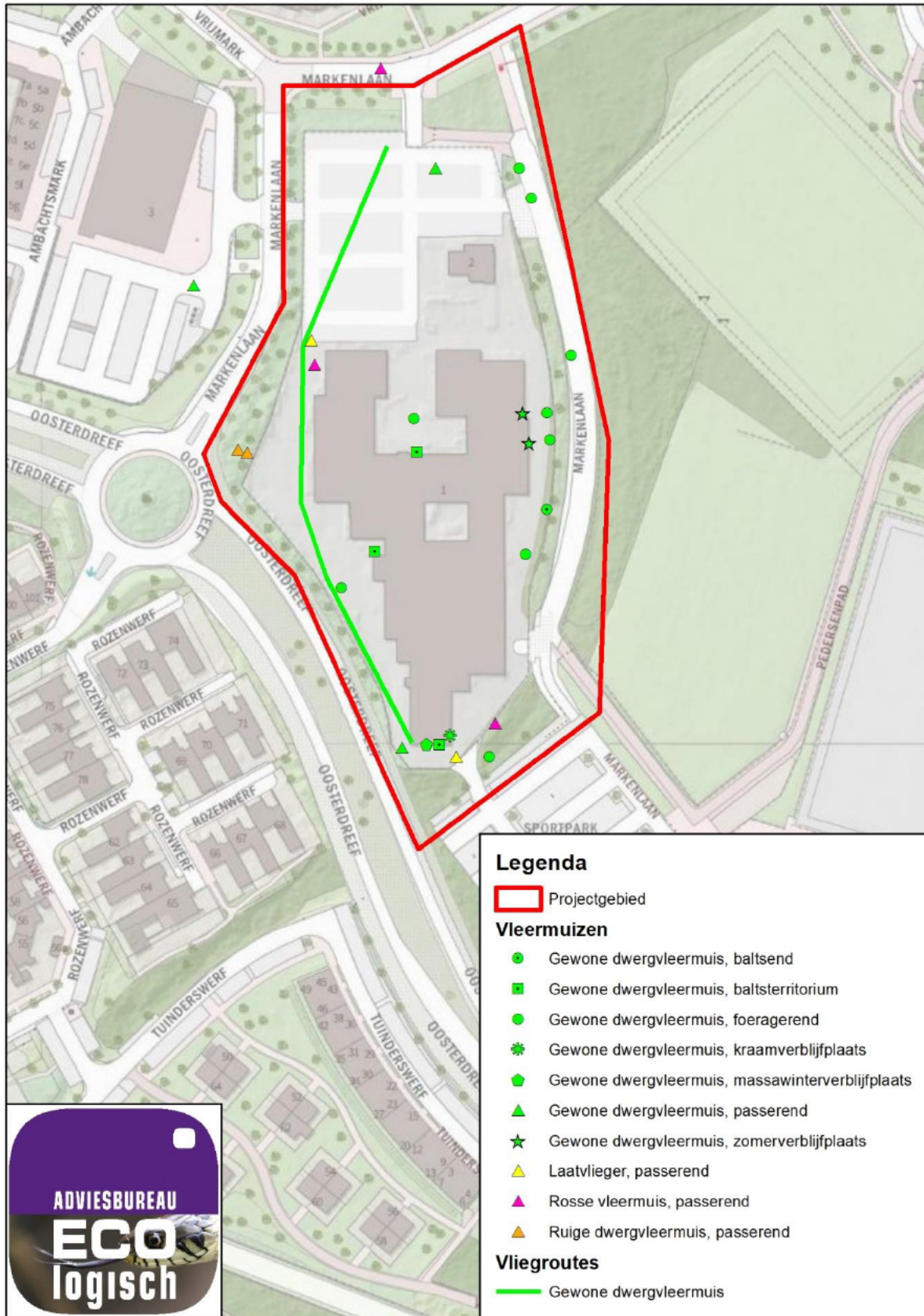
Bijlage 1: Kaart locaties potentieel jaarrond beschermde nesten

Bijlage 2: Kaart locaties cameravallen

Bijlage 3: Kaart resultaten vleermuizen

Bijlage 4:

Foto's cameraonderzoek

Bijlage 5: Foto's verblijfplaatsen vleermuizen

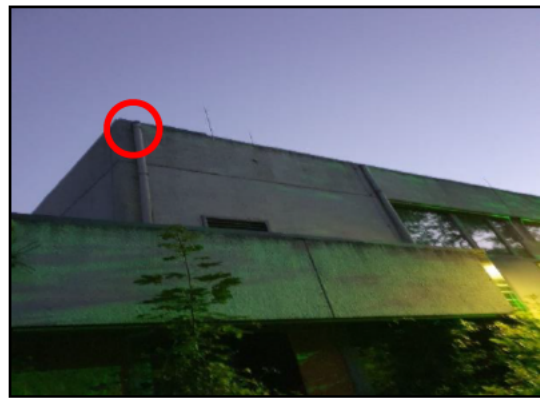
Kraamverblijfplaats gewone dwergvleermuis

Massawinterverblijfplaats gewone dwergvleermuis

Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis

Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis